

III – ĐỊNH HƯỚNG VỀ PHƯƠNG PHÁP VÀ SỬ DỤNG THIẾT BỊ DẠY – HỌC, VỀ CÁCH THỨC KIỂM TRA, ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ HỌC TẬP CỦA HỌC SINH

1. Định hướng về phương pháp dạy – học

Chương trình Lịch sử lớp 12 theo đúng mục tiêu chung của hệ thống giáo dục phổ thông đòi hỏi GV phải nâng cao trình độ chuyên môn, thông thạo nghiệp vụ, đổi mới phương pháp giảng dạy và HS phải đổi mới phương pháp học tập, không còn tình trạng *"thầy đọc, trò chép"*, mà tổ chức các hoạt động *"thầy – trò cùng làm"*.

Dạy học theo hướng *"thầy – trò cùng làm"* sẽ phát huy được tính chủ động, tích cực học tập của HS, tạo sự hứng thú, giúp các em dễ dàng tiếp thu kiến thức lịch sử, trên cơ sở đó nâng cao trình độ, khả năng nắm vững bản chất sự kiện, quá trình lịch sử, biết rút ra quy luật, bài học lịch sử.

GV nên bám sát tình hình thời sự quốc tế và trong nước để từ các bài giảng có thể gợi ý cho HS suy luận, liên hệ với tình hình hiện nay.

SGK Lịch sử 12 có những đoạn chữ nhỏ ; kênh hình (gồm tranh, ảnh, biểu đồ, sơ đồ, lược đồ), câu hỏi cuối mỗi mục, mỗi bài, giúp GV có thể sử dụng trong bài giảng, hoặc hướng dẫn HS sử dụng trong khi học bài. Kênh hình đưa vào SGK Lịch sử 12 không chỉ để minh họa cho kênh chữ, mà còn chứa đựng nội dung lịch sử để thầy – trò có thể khai thác.

Cuối hai phần lịch sử thế giới và lịch sử Việt Nam có bài tổng kết cho mỗi phần. GV cho HS đọc trước ở nhà, để khi đến lớp, bài học được thực hiện theo cách hỏi – đáp. Sau cùng, GV nêu những ý khái quát, ngắn gọn để HS nhớ kĩ.

2. Định hướng sử dụng thiết bị dạy – học

Sử dụng thiết bị dạy – học là một yêu cầu bắt buộc của việc đổi mới phương pháp dạy – học theo mục tiêu chung của hệ thống giáo dục phổ thông. Tuy nhiên, việc này còn tùy thuộc vào điều kiện cụ thể của mỗi trường về khả năng thiết bị. Song, GV phải có những thiết bị tối thiểu để sử dụng trong bài giảng trên lớp, như biểu đồ, sơ đồ, lược đồ, bản đồ các chiến dịch, các trận đánh (trong hệ thống bản đồ lịch sử treo tường do *Công ty cổ phần Bản đồ và Tranh ảnh giáo dục*, Nhà xuất bản Giáo dục xuất bản ; hoặc vẽ, phóng to các lược đồ trong SGK).

Khi sử dụng thiết bị, kênh hình trong SGK, GV cần lưu ý hai yêu cầu : kênh hình minh họa cho nội dung thuộc kênh chữ và chính nó là nội dung thay cho

kênh chữ. Thực hiện hai yêu cầu này sẽ có tác dụng làm cho bài giảng thêm sinh động, giúp HS tiếp nhận kiến thức lịch sử càng sâu sắc.

3. Cách thức kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh

Khi đánh giá kết quả học tập của HS, GV cần căn cứ vào yêu cầu bài học và thời gian học tập. Dưới đây là các hướng đánh giá cụ thể thông qua kiểm tra :

– Nhớ sự kiện lịch sử (đúng hay sai, đủ hay thiếu, cơ bản hay không cơ bản v.v.).

– Khả năng tư duy, suy luận, nhận định, đánh giá sự kiện, hiện tượng lịch sử (qua tìm hiểu phát hiện ra sự thay đổi, sự khác nhau ; rút ra nguyên nhân, ý nghĩa, bài học lịch sử v.v.).

– Khả năng thực hành, như sử dụng bản đồ, vẽ sơ đồ, lược đồ, lập biểu bảng, ghi niên đại v.v..

Trên cơ sở các hướng chủ yếu đó, tùy theo nội dung bài học, GV sử dụng hình thức kiểm tra phù hợp nhằm đánh giá kết quả học tập của HS, hướng HS vào những nội dung lịch sử cơ bản, rèn luyện những kĩ năng cần thiết. Hình thức kiểm tra có thể là : hỏi – đáp, làm bài ở lớp, viết thu hoạch ở nhà v.v..

Trên đây là những vấn đề chung của chương trình và SGK Lịch sử 12, GV cần quán triệt trong quá trình giảng dạy. Tiếp theo là những hướng dẫn cụ thể, xác định mục tiêu, gợi ý nội dung, phương pháp dạy và học từng bài trong SGK.